Dosarul:nr.2rc-344/24 Judecător: Badan-Melnic Eleonora
2-24006255-02-2rc-05122024

D E C I Z I E

20 februarie 2025 mun. *****

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul

Anton Marina

Judecătorii Dorin Dulghieru și

Constantin Roșca

examinând în absența părților recursul declarat de *****n cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Percembli C.N.” către întreprinderea mixtă „Trans Oil Refinery” societate cu răspundere limitată și întreprinderea mixtă „Agrofloris Nord” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 29 octombrie 2024, prin care a fost suspendat procesul,

c o n s t a t ă:

La data de 29 decembrie 2023 Gospodăria Țărănească „Percembli C.N.”, reprezentată de către avocatul Niță Ștefan, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată prin care a solicitat încasarea din contul Î.M. „Trans Oil Refinery” societate cu răspundere limitată a datoriei în mărime de 1947961,60 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 801357 lei, precum și încasarea din contul Î.M. „Agrofloris” societate cu răspundere limitată a datoriei în mărime de 248800 lei și dobânda de întârziere în mărime de 102351 lei și compensarea, în mod proporțional, a cheltuielilor de judecată.

La data de 12 august 2024 reprezentanții pârâților întreprinderea mixtă „Trans Oil Refinery” societate cu răspundere limitată și întreprinderea mixtă „Agrofloris Nord” societate cu răspundere limitată au solicitat instanței de judecată suspendarea procesului civil în prezenta cauză civilă, indicând că pe rolul Judecătoriei Cahul, sediul Central se află o cauză penală care determină necesitatea suspendării examinării prezentei cauze civile.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 29 octombrie 2024, cererea reprezentanților pârâților întreprinderea mixtă „Trans Oil Refinery” societate cu răspundere limitată și întreprinderea mixtă „Agrofloris Nord” societate cu răspundere limitată de suspendare a procesului în cauza civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată înaintate de Gospodăria Țărănească „Percembli C.N.” către întreprinderea mixtă „Trans Oil Refinery” societate cu răspundere limitată și întreprinderea mixtă „Agrofloris Nord”

societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată s-a admis.

Procesul în cauză civilă se suspendă până la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești din cauza penală în care se examinează acțiunile civile înaintate de întreprinderea mixtă „Trans Oil Refinery” societate cu răspundere limitată și întreprinderea mixtă „Agrofloris Nord” societate cu răspundere limitată către Gospodăria Țărănească „Percembli C.N.” și Percembli Artur, Percembli Vladimir și Percembli Constantin privind încasarea sumelor.

La data de 06 noiembrie 2024, Gospodăria Țărănească „Percembli C.N.” reprezentată de avocatul Natalia Negura au depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 29 octombrie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de suspendare a procesului civil.

În motivarea recursului au menționat că cu încheierea de suspendare a cauzei civile nu este de acord dat fiindcă că instanța de fond eronat a considerat că obiectul cererii de chemare în judecată înaintată de recurentul G.Ţ. „Percembli C.N.”, este legat de obiectul acțiunilor civile din cauza penală nr. 2022790066.

În acest sens indică recurentul G.Ţ. „Percembli C.N., că atât la etapa examinării cauzei penale în cadrul Organului de urmărire penală cît şi în cadrul examinării dosarului penal în cadrul instanței de judecată nu a fost şi nu este parte a acestui dosar. Şi aici precizează că recurentul, nu a fost recunoscut drept parte civilmente responsabilă conform art. 73, alin. (1), (2) şi art. 223 Cod de procedură penală, pentru a fi supus răspunderii materiale pentru prejudiciul material cauzat de faptele inculpaților.

În alt context, S.R.L „Molgranum”, Percembli Artur, Percembli Vladimir şi Percembli Constantin, nu sânt părți în prezentul litigiu, cererea de chemare în judecată este declarată de G.Ţ. „Percembli C.N. împotriva S.R.L „Trans Oii Refinery” şi S.R.L „Agrofloris Nord” privind încasarea datoriilor şi cheltuielilor de judecată, formate în urma neexecutării parțiale a obligațiilor de achitare a bunurilor primite potrivit contracte de vânzare-cumpărare încheiate de părți.

Astfel, consideră reprezentantul recurentul că instanța de fond superficial şi unilateral a examinat cererea de suspendare înaintată de intimați, precum şi greșit a aplicat speței prevederea art. 261 lit. h) CPC, deoarece cele două cauze nu sunt conexe, deoarece nu este stabilit că între acestea este o legătură interdependentă, pentru a fi examinate consecutiv. Mai mult ca atît, împrejurările menționate supra, atestă că în speţa soluţia ce urmează a fi pronunțată nu este influențată de rezultatul examinării acțiunilor civile în dosarului penal.

Suplimentar menționează că pot fi în situația cînd instanța de judecată care examinează dosarul penal să nu se expună asupra acțiunilor chile declarate de S.R.L „Trans Oii Refinery” şi S.R.L „Agrofloris Nord” împotriva lui Percembli Artur, Percembli Vladimir şi Percembli Constantin şi G.Ţ. „Percembli C.N. ”, cu privire la încasarea sumelor de bani, în conformitate cu art. 220, alin. (6) Cod de procedură penală, în acest caz suspendarea procesului civil pe cauza respectivă va duce inevitabil la o tergiversare nejustificată, cu încălcarea drepturilor recurentului la examinarea cauzei civile în mod echitabil şi în termen rezonabil în conformitate cu art. 4 CPC şi art. 6 Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Rezumând toate cele expuse, ajunge la concluzia despre netemeinicia încheierii privind suspendarea procesului civil şi consideră necesară casarea acesteia.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Analizând argumentele invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele pricinii, Colegiul Civil al Curții de Apel Centru consideră recursul pasibil admiterii cu casarea a încheierii contestate, pe motivul încălcării normelor de drept procedural, cu restituirea pricinii la rejudecare din următoarele.

Conform prevederilor art.427 lit.b) CPC, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit prevederilor art.423 alin.(1) CPC, încheierea primei instanţe poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.

Conform prevederilor art.432 alin.(1) CPC temeiurile declarării recursului sunt:

părţile şi alţi participanţi la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Prevederile alin.(2) al aceluiași articol indică că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform prevederilor art.261 lit.h) CPC, la cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care: cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze conexe.

În speță, Colegiul constată că ***la data de 29 decembrie 2023 Gospodăria Țărănească „Percembli C.N.”, reprezentată de către avocatul Niță Ștefan***, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată prin care a solicitat încasarea din contul Î.M. „Trans Oil Refinery” societate cu răspundere limitată a datoriei în mărime de 1947961,60 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 801357 lei, precum și încasarea din contul Î.M. „Agrofloris” societate cu răspundere limitată a datoriei în mărime de 248800 lei și dobânda de întârziere în mărime de 102351 lei și compensarea, în mod proporțional, a cheltuielilor de judecată.

La data de 12 august 2024 reprezentanții pârâților întreprinderea mixtă „Trans Oil Refinery” societate cu răspundere limitată și întreprinderea mixtă „Agrofloris Nord” societate cu răspundere limitată ***au solicitat instanței de judecată suspendarea procesului civil*** în prezenta cauză civilă, indicând că pe rolul Judecătoriei Cahul, sediul Central se află o cauză penală care determină necesitatea suspendării examinării prezentei cauze civile.

Prin încheierea Judecătoriei **, sediul Centru din 29 octombrie 2024***, cererea reprezentanților pârâților întreprinderea mixtă „Trans Oil Refinery” societate cu răspundere

limitată și întreprinderea mixtă „Agrofloris Nord” societate cu răspundere limitată de suspendare a procesului în cauza civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată înaintate de Gospodăria Țărănească „Percembli C.N.” către întreprinderea mixtă „Trans Oil Refinery” societate cu răspundere limitată și întreprinderea mixtă „Agrofloris Nord” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată s-a admis.

Procesul în cauză civilă se suspendă până la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești din cauza penală în care se examinează acțiunile civile înaintate de întreprinderea mixtă „Trans Oil Refinery” societate cu răspundere limitată și întreprinderea mixtă „Agrofloris Nord” societate cu răspundere limitată către Gospodăria Țărănească „Percembli C.N.” și Percembli Artur, Percembli Vladimir și Percembli Constantin privind încasarea sumelor.

La data de 06 noiembrie 2024, Gospodăria Țărănească „Percembli C.N.” reprezentată de avocatul Natalia Negura au depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 29 octombrie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de suspendare a procesului civil.

În circumstanțele constatate, Colegiul menționează, că prima instanța a suspendat procesul de examinare a cauzei date în temeiul indicat la art. 261 lit. h) din CPC, invocând că procesul civil în cauză și cauza penală de învinuire a lui Percembli Artur, Percembli Vladimir și Percembli Constantin în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190, alin. (5) Cod penal care se află pe rolul Judecătoriei Cahul, sediul central și în care se examinează și acțiunile civile depuse de întreprinderea mixtă „Trans Oil Refinery” societate cu răspundere limitată și întreprinderea mixtă „Agrofloris Nord” societate cu răspundere limitată către Gospodăria Țărănească „Percembli C.N.” și Percembli Artur, Percembli Vladimir și Percembli Constantin au legătură între ele și respectiv se impune respectarea consecutivității examinării cauzei penale, în partea acțiunilor civile respective în mod special, înainte de examinarea prezentei cauze civile, din moment ce soluția din cauza penală respectivă este în măsură să influențeze și soluționarea prezentei spețe.

Astfel, instanța de judecată a constatat că este necesară admiterea acestei cereri și suspendarea procesului în prezenta cauză civilă

Raportând circumstanțele cauzei la normele de drept enunțate, Colegiul civil consideră că concluzia primei instanțe cu privire la suspendare a cauzei civile este neîntemeiată.

Subsecvent, Colegiul menționează că, pricinile ***sunt conexe în cazul în care în fata aceleiași instanțe se află mai multe procese cu aceleași părți sau mai multe procese*** intentate de un singur reclamant împotriva a câțiva pârâți, sau mai mulți reclamanți ai aceluiași pârât şi că aceste procese sânt conexe prin temeiuri de apariție sau prin probe.

Relevant este faptul că pentru suspendarea procesului judiciar trebuie constatată legătură de interdependență între cele două cauze, care trebuie examinate consecutiv, adică faptele şi/sau raporturile juridice constatate pe parcursul examinării unei pricini civile şi pronunțării unei hotărâri judecătorești ar putea produce în cadrul examinării pricinii a doua, efectele puterii lucrului judecat.

Prin cererea de suspendare a procesului intimații S.R.L „Trans Oii Refinery” şi S.R.L „Agrofloris Nord” menționează că la data de 21 martie 2022, ca urmare a depunerii plângerii de S.R.L „Molgranum” a fost pornită urmărirea penală în cauza nr. 2022790066, în temeiul

bănuielii rezonabile privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190, alin. (5) din Codul Penal. Pe cauza respectivă fiindu-le înaintate învinuirea lui Percembli Artur, Percembli Vladimir şi Percembli Constantin.

La moment dosarul penal respectiv se examinează în cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central (nr. 1-273/2022). În cadrul examinării dosarului penal au fost înaintate două acțiuni civile declarate de S.R.L „Trans Oii Refinery" şi S.R.L „Agrofloris Nord", împotriva lui Percembli Artur, Percembli Vladimir şi Percembli Constantin şi G.Ţ. „Percembli C.N." privind încasarea unor sume de bani.

Totodată, recurentul G.Ţ. „Percembli C.N., atît la etapa examinării cauzei penale în cadrul organului de urmărire penală cât şi în cadrul examinării dosarului penal în cadrul instanței de judecată nu a fost şi nu este parte a acestui dosar. Or, este cert că recurentul, nu a fost recunoscut drept parte civilmente responsabilă conform art. 73 alin. (1), (2) şi art. 223 Cod de procedură penală, pentru a fi supus răspunderii materiale pentru prejudiciul material cauzat de faptele inculpaților.

Prin urmare, nici intimații S.R.L „Trans Oii Refinery" şi S.R.L „Agrofloris Nord" în cererea de suspendare, nici instanța de fond prin încheierea contestată nu au argumentat, demonstrat şi probat că acțiunile civile în dosarul penal inițiate împotriva lui Percembli Artur, Percembli Vladimir şi Percembli Constantin şi G.Ţ. „Percembli C.N., cu privire la încasarea sumelor de bani sânt interdependente de litigiul ce l-a inițiat recurentul/ reclamantul G.Ţ. „Percembli C.N." împotriva intimaților/pârâților S.R.L „Trans Oii Refinery" şi S.R.L „Agrofloris Nord", cu privire la încasarea datoriilor şi că examinarea prezentei cauze în recurs este împiedicată de presupusele fapte şi/sau raporturi juridice ce ar putea fi constate în cadrul dosarului penal sus indicat.

Astfel, Colegiul Civil consideră drept eronată concluzia instanței de fond privind suspendarea procesului în cauza dată, or, circumstanțele cauzei nu întrunesc dispozițiile art.261 lit.h) CPC, deoarece cele două cauze nu sunt conexe, nu este stabilit că între acestea este o legătură interdependentă, pentru a fi examinate consecutiv. Mai mult ca atât, împrejurările menționate supra, atestă că în speță soluția ce urmează a fi pronunțată nu este influențată de rezultatul examinării acțiunilor civile în dosarului penal.

Respectiv, Colegiul califică ca fiind eronat argumentul instanței de fond potrivit căruia a fost imposibilă examinarea pricinii în continuare, or, norma procesuală indică expres temeiurile suspendării procesului în cazul în care: cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze conexe, circumstanțe care nu se atestă în prezenta cauza civilă.

Instanța reține în acest sens că respectarea principiului preeminenței dreptului constituie una din exigențele unui proces echitabil în sensul art.6 par.(1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale (Roşca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005, par.24, f.d.28).

Inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din

19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Reținând obligația instanței de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituţie şi practica internațională, ***Colegiul constată că legislația națională instituie posibilitatea suspendării procesului doar în cazul expres prevăzut în textul normei citate*** şi, respectiv, ***nu este în drept de a aplica această procedură procedurală în cazul neîntrunirii cumulative a tuturor temeiurilor stabilite de Legea procedurală.***

Colegiul reiterează că potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție *sine qua non* a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC. Or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decât cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art.art.9, 20, 22, 26 CPC.

În acest sens, având în vedere faptul că prima instanță a aplicat eronat normele de drept procedural, în vederea asigurării accesului liber la justiţie şi egalităţii armelor în proces, principii consfinţite în art.6 din CtEDO, Colegiul civil consideră rezonabil şi echitabil anularea încheierii contestate, or temeiul de suspendării procesului în speță, este unul neîntemeiat.

Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că prima instanță neîntemeiat a dispus suspendarea procesului, iar cererea de recurs este întemeiată, Colegiul Civil al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Percembli C.N.” reprezentați de Natalia Negura a casa încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 29 octombrie 2024 cu restituirea pricinii spre judecare în fond.

În contextul celor expuse, conform art.427 lit.b), CPC, Colegiul Civil

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de *****

Se casează încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 29 octombrie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de *****ă.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
Marina Anton
Judecătorul
Judecătorii Dorin Dulghieru

Constantin Roșca